

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 920/2566

นาง จ.โจทก์ นาย พ. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 198 ทวิ, ป.วิ.พ. มาตรา 225, ป.วิ.อ. มาตรา 46

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้จำเลยที่ 2 ผู้รับประกันภัยค่าจุนขาดนัดยื่นคำให้การ โจทก์ต้องนำสืบให้ได้ความตามคำฟ้องตาม ป.วิ.พ. มาตรา 198 ทวิ ทั้งจำเลยที่ 1 ให้การต่อสู้คดีว่า ผู้ตายมีส่วนประมาทมากกว่าหรือไม่ ยิ่งหย่อนไปกว่าจำเลยที่ 1 จึงเป็นกรณีที่ต้องฟังพยานหลักฐานทั้งสองฝ่ายในประเด็นพิพาทว่า จำเลยที่ 1 ประมาทแต่เพียงฝ่ายเดียวตามที่โจทก์กล่าวอ้างมาในฟ้องหรือไม่ ดังนี้ เมื่อศาลชั้นต้น พิพากษาว่า จำเลยที่ 1 ประมาทฝ่ายเดียว และให้จำเลยที่ 2 ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ชดใช้ ค่าเสียหายให้แก่โจทก์แล้ว จำเลยที่ 2 ผู้รับประกันภัยซึ่งต้องร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตาม ธรรมเนียมประกันภัยย่อมมีสิทธิอุทธรณ์ว่า ผู้ตายมีส่วนประมาทมากกว่าจำเลยที่ 1 หรือประมาทไม่ ยิ่งหย่อนไปกว่าจำเลยที่ 1 และความเสียหายของโจทก์เป็นพับ จำเลยที่ 2 จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ ได้ การอุทธรณ์ในประเด็นดังกล่าว ถือเป็นข้อเท็จจริงที่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 225 วรรคหนึ่ง และมูลความแห่งคดีเป็นการชำระหนี้ซึ่งแบ่งแยกจากกันมิได้ แม้จำเลยที่ 2 อุทธรณ์ฝ่ายเดียว ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ย่อมมีอำนาจวินิจฉัยให้มีผลถึงจำเลยที่ 1 ได้ด้วย

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินค่าเสียหาย 1,043,963 บาท แก่โจทก์ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 1,043,963 บาท (ที่ถูก 971,500 บาท) นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ 1 ให้การขอให้ยกฟ้อง จำเลยที่ 2 ขาดนัด ยื่นคำให้การ ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน 760,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2559 เป็นต้นไปจนกว่าจะ ชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยทั้งสองร่วมกันชำระค่าฤชาธรรมเนียม โดยกำหนดค่าทนายความ 30,000 บาท จำเลยที่ 2 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษากลับให้ยกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียม ทั้งสองศาลให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกาและได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล บางส่วน ศาลฎีกาแผนกคดีพาณิชย์และเศรษฐกิจวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้เถียงกันใน ขั้นฎีการับฟังเป็นยุติว่า โจทก์เป็นภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายประเสริฐ ผู้ตาย จำเลยที่ 1 เป็นผู้ควบคุมและขับรถยนต์คันเกิดเหตุ จำเลยที่ 2 เป็นผู้รับประกันภัยรถยนต์คันดังกล่าว ก่อน เกิดเหตุขณะที่จำเลยที่ 1 ขับรถยนต์คันเกิดเหตุ มีนายสุรชาติ บุตรจำเลยที่ 1 นั่งโดยสารมาด้วยไป ตามถนนเชียงใหม่ - สอด จากอำเภอเมืองเชียงใหม่มุ่งหน้าอำเภอฮอด นางสาวพรอนงค์ ขับรถยนต์ ชนท้ายรถยนต์คันเกิดเหตุได้รับความเสียหายจนไม่สามารถขับต่อไปได้ พันตำรวจโทกิตติสันต์ พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรสันป่าตอง มีคำสั่งให้จำเลยที่ 1 และนางสาวพรอนงค์ เคลื่อนย้ายรถไปที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอสันป่าตอง โดยรถยนต์ของนางสาวพรอนงค์ ถูกลากไป ก่อน ส่วนจำเลยที่ 1 ได้เคลื่อนย้ายรถยนต์คันเกิดเหตุไปบริเวณไหล่ทางเพื่อนำยางอะไหล่มา เปลี่ยน ระหว่างนั้นผู้ตายขับรถจักรยานยนต์เดี่ยวชนบริเวณท้ายรถยนต์คันเกิดเหตุด้านขวา

เป็นเหตุให้รถจักรยานยนต์ของผู้ตายล้มลง ผู้ตายได้รับบาดเจ็บและถึงแก่ความตายในเวลาต่อมา ส่วนจำเลยที่ 1 ถูกดำเนินคดีในข้อหากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายและไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงาน จำเลยที่ 1 ให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาลงโทษจำเลยที่ 1 คดีถึงที่สุดแล้ว ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาโจทก์ที่ได้รับอนุญาตให้ฎีกาข้อแรกมีว่า ศาลอุทธรณ์ภาค 5 รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 ชอบหรือไม่ ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่ เห็นว่า แม้จำเลยที่ 2 ผู้รับประกันภัยค่าจุนขาดนัดยื่นคำให้การ โจทก์ต้องนำสืบให้ได้ความตามคำฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 198 ทวิ ทั้งจำเลยที่ 1 ให้การต่อสู้คดีว่า ผู้ตายมีส่วนประมาทมากกว่าหรือไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าจำเลยที่ 1 จึงเป็นกรณีที่ต้องฟังพยานหลักฐานทั้งสองฝ่ายในประเด็นพิพาทว่าจำเลยที่ 1 ประมาทแต่เพียงฝ่ายเดียวตามที่โจทก์กล่าวอ้างมาในฟ้องหรือไม่ ดังนี้ เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 ประมาทฝ่ายเดียว และให้จำเลยที่ 2 ร่วมรับผิดชอบกับจำเลยที่ 1 ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่โจทก์แล้ว จำเลยที่ 2 ผู้รับประกันภัยซึ่งต้องร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกรมธรรม์ประกันภัยย่อมมีสิทธิอุทธรณ์ว่า ผู้ตายมีส่วนประมาทมากกว่าจำเลยที่ 1 หรือประมาทไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าจำเลยที่ 1 และความเสียหายของโจทก์เป็นพับ จำเลยที่ 2 จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ได้ การอุทธรณ์ในประเด็นดังกล่าว ถือเป็นข้อเท็จจริงที่ไต่ถามขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง และมูลความแห่งคดีเป็นการชำระหนี้ซึ่งแบ่งแยกจากกันมิได้ แม้จำเลยที่ 2 อุทธรณ์ฝ่ายเดียว ศาลอุทธรณ์ภาค 5 ย่อมมีอำนาจวินิจฉัยให้มีผลถึงจำเลยที่ 1 ได้ด้วย ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยที่ 2 มานั้น ชอบแล้ว ฎีกาโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาโจทก์ที่ได้รับอนุญาตให้ฎีกาข้อต่อไปมีว่า จำเลยที่ 2 ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์หรือไม่ เพียงใด เห็นว่า การพิพากษาคดีส่วนแพ่ง ซึ่งศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 46 นั้น หมายถึงเฉพาะข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาและผูกพันเฉพาะคู่ความ เมื่อได้ความตามสำเนาคำพิพากษาคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.4320/2559 ของศาลชั้นต้นว่า จำเลยที่ 1 เป็นจำเลยในคดีดังกล่าว และผู้ตายมิได้ถูกฟ้องคดีอาญาด้วย แม้ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่า จำเลยที่ 1 เป็นฝ่ายประมาท แต่ก็ไม่ได้วินิจฉัยว่าผู้ตายไม่มีส่วนในความประมาทนั้น ดังนี้ ข้อเท็จจริงที่ว่าผู้ตายมีส่วนในความประมาทหรือไม่ จึงไม่ใช่ข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ศาลจึงมีอำนาจวินิจฉัยคดีนี้ว่า ผู้ตายมีส่วนประมาทด้วยหรือไม่ คดีนี้คงมีโจทก์เพียงปากเดียวที่เบิกความว่า บริเวณที่เกิดเหตุเป็นถนนทางตรง มีผู้คนสัญจรเป็นจำนวนมากเนื่องจากเป็นแหล่งชุมชนโดยใกล้โรงงานและมีรถจักรยานยนต์ใช้เส้นทางพลุกพล่าน ทั้งเป็นเวลาใกล้ค่ำและมีดมิแสงสว่างไม่เพียงพอ จำเลยที่ 1 ไม่ย้ายรถออกจากบริเวณเส้นทางไปไว้ในบริเวณที่ปลอดภัย ไม่จัดทำสัญญาณจราจรหรือทำสัญญาณป้องกันรถที่ผ่านมาข้างหลังบนถนนให้เห็นชัดเจนเพื่อป้องกันอุบัติเหตุซึ่งอาจเกิดขึ้น ทำให้รถจักรยานยนต์ของผู้ตายที่ขับจากจังหวัดเชียงใหม่มุ่งหน้าไปทางอำเภอฮอด ชนท้ายรถยนต์ของจำเลยที่ 1 แต่โจทก์ไม่เห็นเหตุการณ์ขณะเกิดเหตุ ทั้งโจทก์เบิกความตอบทนายจำเลยที่ 1 ถามค้านว่า ผู้ตายจะขับรมาด้วยความเร็วหรือไม่ ไม่ทราบ ไม่ทราบว่าลักษณะการชนเป็นแบบใด แสดงให้เห็นว่าโจทก์ไม่ทราบถึงพฤติการณ์การขับรถจักรยานยนต์ของผู้ตาย ส่วนที่โจทก์ฎีกาอ้างว่า พยานจำเลยที่ 1 ปากนายสุรชาติ เบิกความตอบทนายโจทก์ถามค้านว่า รถยนต์ของจำเลยที่ 1 จอดอยู่บนถนนมีบางส่วนเข้าไปบนไหล่ถนนโดยเลียบเส้นขอบทางสีขาวเข้าไป จึงนำรับฟังว่าจำเลยที่ 1 เป็นฝ่ายประมาทเลินเล่อแต่เพียงผู้เดียว ผู้ตาย

ไม่มีส่วนประมาทด้วยนั้น เมื่อพิจารณาประกอบกับคำเบิกความของพยานที่ตอบนายจำเลยที่ 1 ว่ารถยนต์ที่จำเลยที่ 1 ขับ จอดชิดขอบทางด้านซ้ายสุดไม่ล้ำเส้นทางเข้าไปในช่องจราจร ไม่ กีดขวางทางจราจร เห็นว่า ที่พยานเบิกความดังกล่าวนั้น หมายถึง รถยนต์จอดอยู่บริเวณไหล่ทาง ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ต่อจากขอบทางด้านซ้ายของถนนและเลยเส้นสีขาวที่คั่นช่องจราจรกับขอบทาง เข้าไปด้านข้างไหล่ทาง ไม่ใช่รถยนต์จอดเลยเส้นขอบทางสีขาวเข้าไปในช่องจราจรตามความเข้าใจ ของโจทก์แต่อย่างใด แม้บริเวณไหล่ทางดังกล่าวเป็นที่สำหรับให้คนเดินไม่ใช่สำหรับจอดรถ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นตามกฎหมาย แต่ไหล่ทางดังกล่าวก็ไม่ใช่ทางที่มีไว้สำหรับให้ขับรถจักรยานยนต์ การที่ผู้ตายขับรถจักรยานยนต์ชนท้ายรถยนต์ของจำเลยที่ 1 ที่จอดอยู่บริเวณไหล่ทาง แสดงให้เห็น ว่าผู้ตายขับรถจักรยานยนต์มาตามไหล่ทางซึ่งไม่ใช่ทางที่มีไว้ให้ขับรถจักรยานยนต์ ทั้งขณะ เกิดเหตุเป็นเวลาค่ำ ผู้ตายควรจะต้องขับรถจักรยานยนต์ด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษยิ่งกว่า เวลากลางวันโดยไม่ควรขับรถจักรยานยนต์เข้าไปบริเวณไหล่ทางซึ่งอาจมีรถจอดเสียอยู่ และ บริเวณถนนที่เกิดเหตุเป็นทางตรง หากผู้ตายไม่ขับรถจักรยานยนต์ด้วยความเร็วสูงลำพั้งแสงไฟ ของรถจักรยานยนต์ก็คงจะมองเห็นรถยนต์ของจำเลยที่ 1 ที่จอดอยู่บริเวณไหล่ทางได้ในระยะไกล พอสมควรและสามารถชะลอรถหลบหลีกหรือหยุดรถได้ทันทั่วทั้งที่โดยไม่เกิดอุบัติเหตุขึ้นแก่ผู้ตาย พฤติการณ์ของผู้ตายและจำเลยที่ 1 จึงมีความประมาทไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน คำสินไหมทดแทนอันจะ พึงใช้แก่กันจึงเป็นพับทั้งสองฝ่าย จำเลยที่ 2 ผู้รับประกันภัยรถยนต์ของจำเลยที่ 1 จึงไม่ต้องรับผิดชอบ ใช้คำสินไหมทดแทนแก่โจทก์ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายกฟ้องโจทก์นั้น ศาลฎีกาเห็นพ้อง ด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

เทพ อิงคสิทธิ์ · สิริกานต์ มีจุล · จาตุรงค์ สรณวัตร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/920/2566>